

AAN HET TONEEL

Eenakter / Monoloog

door

RIK VAN SCHAIK

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **AAN HET TONEEL** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **RIK VAN SCHAIK** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2012 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **1** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

AAN HET TONEEL

Die avond nam mijn moeder me mee naar haar werk, het Hoftheater in de binnenstad. Het was de inlossing van een oude belofte. Ontelbare keren had ik, bij de binnenkomst van mijn oppasoma, mijn huilende hoofd in moeders schoot geworpen, smekend om mee te mogen naar het magische toneel. De ene avond klonken mijn smeekbedes oprechter dan andere avonden, ik acteerde met de helft van haar talent. Een aantal jaar geleden mocht ik weliswaar met oma mee naar een voorstelling, maar dat was slechts als publiek. Mama had die avond overigens een vrij kleine rol gespeeld; ze was pas na de pauze voor het eerst opgekomen en had nauwelijks tekst gehad. Ze had voornamelijk naakt in de hoek van het toneel gestaan, haar armen om het rillende lijf geslagen. Verbijstering had mijn schaamte die avond klein gehouden en ik kwam tot de bittere slotsom dat mijn moeder in het theater niet exclusief voor mij was, maar voor iedereen die een kaartje kocht. Zelfs het gezicht van mijn oma was die avond verkleurd terwijl ze doorgaans toch zo trots met mijn moeders vak liep te pochen. Haar dochter mocht dan door mijn vader gekleineerd en in de steek gelaten zijn, ze was mooi wel 'aan het toneel' geraakt. Er ging geen conversatie van mijn oma voorbij of ze besprak haar dochter met een zalvende bewondering alsof ze het over de majesteit had. Na de 'naaktvoorstelling' nam oma mij snel mee naar huis, het door haar beloofde ijsje werd pardoes overgeslagen. Zelfs het bezoek aan de garderobe was voor oma al een vernederende onderneming. Maar vanavond was ik niet enkel toeschouwer, ik was het belangrijkste onderdeel van mijn moeders entourage! Alleen tijdens de voorstelling zou ik me in de loge moeten terugtrekken, daarbuiten was ik de hoofdgast in kleedkamer, coulisse en artiestenfoyer. Mijn moeders arm lag om mijn schouder en ik drukte mijn wang hartstochtelijk in haar zoet riekende bontjas. We liepen over de smalle brug en met een stil ontzag aanschouwde ik het raadselachtige Hoftheater dat als een wit paleis aan het lonkende water lag. Hoe vaak had ik niet ademloos vanaf de waterkant naar dit theater staan kijken? Dagelijks wanneer ik uit school naar huis liep tuurde ik naar de kolossale gevel waar ontelbare maskers, treurend en glimlachend, als veroordeelde zielen in gevangen zaten. Of 's avonds, wanneer ik met oma de hond uitliet en de zilvermeeuwen krijsend door het oogverblindende spotlicht vlogen. Het waren momenten waarop ik een onoverbrugbare afstand voelde tussen mij en mijn gevierde moeder. Tijdens dat soort eenzame uren groeide

mijn moeders sterrendom uit tot mythische proporties. Wanneer ik me van het water afkeerde en naar huis liep, lag haar groteske allure als een zoete last op mijn schouders. 'Vanavond mag ik bij jou blijven!' Ik drukte mijn lippen in mijn moeders flank en luisterde tevreden naar het tikken van haar hakken op de beijzelde straattegels. Achter de zware deur van de artiesteningang was de hal uitgestorven en het licht gedempt. De loeiende verwarming joeg stof en schminkgruis in mijn gezicht. Ik keek op naar de acteursportretten aan de wand, daar hingen de verwrongen gezichten van Lear, Otello en Blanche DuBois hoog boven mij. Tussen al dat verstilde drama zocht ik, opnieuw, mijn moeder. 'Ah, Hannah! Kijk eens wie je hebt meegebracht!' Voor ons stond een breedgeschouderde man met een neus van klei en een gezicht vol verkleurde groeven. Hij bukte zich krakend en stak mij zijn hand toe. 'De zoon van Hannah, wat een eer. Aangenaam! Zit je vanavond in de zaal?' Ik knikte en hoorde mijn moeder bevestigend antwoorden. 'Hij wil al zo lang een keer mee, ik kon het niet langer uitstellen. Maar een half uur voor aanvang stuur ik hem de zaal in hoor, dan is onze stek weer vrij voor rust en concentratie...' 'Mmm... Kijk eens, kereltje...' De man zijn groezelige hand grabbelde twee guldens uit zijn jaszak en hield deze onder mijn neus. 'Voor jou, voor in de pauze...' Zwijgend staarde ik naar het kapitaal in zijn handen tot mijn moeder me een dwingend tikje op het achterhoofd gaf. 'Dank u, meneer.' De man boog nog dieper voorover, legde zijn knuist op een denkbeeldige bochel en sprak met een krakende stem: 'Dit is een uniek moment jongen, Shylock is de naam. Normaal ben ik niet zo royaal, dat zul je vanavond wel gaan merken!' Met een theatrale zwier draaide de koopman zich om en liep bij ons vandaan. Mijn moeder grinnikte en kneep in mijn oor. Samen liepen we verder naar het eind van de gang waar achter een beschadigde deur haar kleine kleedkamer lag. Eindelijk was ik in het hart van mijn moeders natuur en liet ik me betoveren door de talloze details die op me af kwamen.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto